

ARXIU HISTÒRIC

L'herbari de Mn. Andreu Malgà (1873-1919) i la seva restauració

Dolors González Reche*



171

Títol: “And. Malgà VI” (escrit a la tapa del lligall que conté l’herbari)

Tipus de document: herbari (101 exemplars conservats)

Productor: Mn. Andreu Malgà i Bonastre

Cronologia: 1892-1916 (dates extremes conegudes de l’herbari conservat)

Mides: 37,5 x 28 x 20 cm (dimensió de la capsa que conté l’herbari)

Restauració: 2018, a càrrec de Berta Blasi i Lorena Escolano

Resum: Mn. Andreu Malgà i Bonastre (Sant Andreu del Palomar, Barcelona, 1873 – Sant Pere de Ribes, 1919) fou mossèn de la parròquia de Santa Maria de Gallecs, entre 1902 i 1909. La seva neboda –Magdalena Torras i Malgà–, que residia a Gallecs, va conservar el que avui constitueix la Col·lecció Malgà, que es conserva a l'Arxiu Històric Municipal de Mollet del Vallès (AHMMV). Després d'una breu pinzellada biogràfica, l'article se centra en el singular herbari que conté la col·lecció i el seu procés de restauració i divulgació.

Paraules clau: Andreu Malgà i Bonastre, Arxiu Històric Municipal de Mollet del Vallès (AHMMV), botànica, Gallecs, herbari, mossèn, restauració, Sant Pere de Ribes

The herbarium of Fr Andreu Malgà (1873-1919) and its restoration

Abstract: Fr Andreu Malgà i Bonastre (Sant Andreu del Palomar, Barcelona, 1873 – Sant Pere de Ribes, 1919) was the priest of the parish of Santa Maria de Gallecs between 1902 and 1909. His niece, Magdalena Torras i Malgà, who lived in Gallecs, preserved what today constitutes the Malgà Collection, which is held in the Historical Municipal Archive of Mollet del Vallès (AHMMV). After a brief biographical outline, the article focuses on the collection's unique herbarium and the process of restoring and disseminating it.

Keywords: Andreu Malgà i Bonastre, Municipal Historical Archive of Mollet del Vallès (AHMMV), botany, Gallecs, herbarium, priest, restoration, Sant Pere de Ribes

Introducció

Mn. Andreu Malgà i Bonastre forma part de la història de Mollet del Vallès perquè va ser rector de la parròquia de Santa Maria de Gallecs de l'any 1902 al 1909. El seu record i el seu llegat ens han arribat de la mà de la seva neboda Magdalena Torras i Malgà, de can Jornet de Gallecs, que va preservar a la masia una col·lecció de documents de mossèn Malgà durant molt de temps. Els hereus de la Magdalena van donar aquesta col·lecció a l'Arxiu Històric Municipal de Mollet del Vallès (AHMMV) el 2009.

La seva biografia i el seu perfil els trobem ben explicats a Bonet et al (2005), elaborat a partir de converses amb la Magdalena Torras tot just abans de la seva defunció en 2004.

Anteriorment, el novembre de 2001, Ramon Boter de Palau havia mantingut una interessant entrevista amb la Magdalena Torras: “Era botànic i li agradava molt passejar pel camp per anar a buscar herbes; de fet quan ho feia deia ‘me’n vaig a pasturar’” (Boter de Palau, 2002, pp. 83-84). També explica que va dibuixar un mapa de Gallecs, que, molts anys després, es va reproduir i publicar en el llibre de Garcia-Pey (2001).

Així sabem que Andreu Malgà va néixer a Sant Andreu del Palomar el 30 d'agost de 1873. Fou vicari de diferents parròquies rurals on va poder exercir la seva vocació de botànic, matèria en què va formar-se de manera autodidacta mitjançant l'estudi i la lectura de publicacions especialitzades, com a membre de

diferents institucions (entre elles, la Institució Catalana d'Història Natural) i per les seves observacions directes i els seus treballs de camp. De Gallecs va marxar a Sant Pere de Ribes, on va morir el 1919. Allà va deixar empremta per les seves iniciatives culturals i socials de tal manera que un carrer de la població porta el seu nom.

La col·lecció de documents que va ingressar a l'Arxiu està formada majoritàriament per llibres editats entre els anys 1781 i 1937 (la família va continuar alimentant la col·lecció bibliogràfica després que morís). Com a documents personals, destaquen uns quaderns d'apunts i de dibuixos i un herbari, protagonista d'aquest article.

L'herbari

“De les herbes que recollia en feia àlbums” ens deia la Magdalena Torras (Bonet et al, 2005, p 20). Ho feia amb tanta cura que alguns s'han mantingut més de cent anys. Es tracta de mostres que recollia ell mateix en les seves excursions i després les premsava i les catalogava.

L'herbari que va arribar a l'Arxiu està format per 101 exemplars de plantes, però segons Miret (2019) l'herbari original va arribar a tenir més de 3.900 espècies. De fet, a la tapa del lligall que conté l'herbari que va arribar a l'Arxiu consta escrit a mà “And. Malgà VI”, aquesta xifra romana dona peu a suposar que hi havia més volums. En aquesta línia, Jordi Bertran (comunicació personal, 1 octubre 2021) constata que en l'herbari conservat només hi són representades tres famílies¹ taxonòmiques, de manera que no hi ha dubte que es tracta només d'una petita part d'un herbari molt més gran. La presentació és molt acurada. Les plantes estan enganxades en un full de paper gruixut, de 32,5 x 22,5 cm, amb tiretes petites de paper encolat. Els fulls estan protegits per carpetes (camises) d'un paper més prim amb anotacions dels noms de les plantes. Tot el conjunt està contingut en un lligall amb tapes de cartró i cintes de roba per tancar-lo.

Cada full porta enganxada una etiqueta de paper de 5 x 8 cm, impresa amb un requadre per escriu-

173

ordre	família	nbre. d'espècies	nbre. d'exemplars
asterals	asteràcies ²	33	65
dipsacals	dipsacàcies	6	13
dipsacals	valerianàcies	8	11
sense identificar			12
TOTAL		47	101

¹ A Catalunya, en el territori administratiu de la comunitat autònoma, hi són presents unes 150 famílies de plantes vasculars, ja siguin autòctones, naturalitzades, subespontànies o introduïdes. El nombre exacte de famílies varia lleugerament en funció de la font consultada.

² També anomenades compostes.

re, a mode de plantilla, i un encapçalament que diu “Herbarium And. Malgá.”. En aquesta etiqueta estan escrites a mà les dades de la planta. La majoria contenen el nom científic, la població de procedència i l'any de recollida. En algunes va posar també el nom comú. Moltes detallen exactament la ubicació del camp, hort o jardí on les va trobar.

Pel que fa a la data, totes contenen com a mínim l'any, moltes també el mes i algunes el dia concret. Hi ha un grapat d'exemplars sense catalogar, que podrien correspondre a feina sense acabar.

La majoria dels 101 exemplars d'aquest herbari procedeixen de Gallecs i de Sant Pere de Ribes, però també hi ha d'altres indrets:

municipi		
	nbre. d'exemplars	dates extremes
Barcelona (Barcelonès)	9	1894-1914
Begur (Baix Empordà)	1	1913
Caldes de Montbui (Vallès Oriental)	2	1908-1909
Cambrils (Baix Camp)	1	1892
Castellterçol (Moianès)	2	1894
Gallecs (Vallès Oriental)	23	1903-1909
Gavà (Baix Llobregat)	1	1900
174 Girona (Gironès)	2	1913
Manresa (Bages)	5	1894-1895
Mieres (Garrotxa)	1	1900
Mollet del Vallès (Vallès Oriental)	2	1906-1908
Montserrat (Baix Llobregat, Anoia, Bages)	10	1900-1916
Olèrdola (Alt Penedès)	1	1902
Palau-solità i Plegamans (Vallès Oriental)	2	1905
Puigcerdà (Cerdanya)	7	1913
Ripoll (Ripollès)	1	1915
Sant Pere de Ribes (Garraf)	14	1910-1914
Sitges (Garraf)	2	1914
Teià (Maresme)	3	1900-1901
Vallromanes-Teià (Vallès Oriental, Maresme)	1	1900
Vilafranca del Penedès (Alt Penedès)	5	1901-1907
sense procedència ni dates	6	
TOTAL	101	1892-1916



Figura 2. Mostra de quatre fulls de l'herbari: atxa (*Cephalaria leucantha*), cardó (*Dipsacus fullonum* = *Dipsacus silvestris*), pota de cavall (*Tussilago farfara*) i clavell d'agost (*Tagetes erecta*). Font: Arxiu Històric Municipal de Mollet del Vallès (AHMMV), fotografia Berta Blasi

La restauració

A Sant Pere de Ribes es va commemorar el centenari de la mort d'Andreu Malgà l'any 2019. Prèviament, a finals del 2017, amb motiu de fer recerca sobre la seva figura, Xavier Miret i Mestre va visitar l'Arxiu de Mollet per consultar-ne el fons. Va quedar molt impressionat per la bellesa de l'herbari i sobretot de trobar exemplars de la zona de Sant Pere de Ribes. Va fer-ne algunes fotografies, que van il·lustrar l'article publicat a la revista local *L'Altaveu* (Miret, 2019).

176

Fins aleshores l'herbari havia estat preservat a l'Arxiu de Mollet tal com va entrar el 2009 i no havia sortit mai del seu cau. Aquella visita ens va redescobrir l'herbari i ens va fer valorar la necessitat de restaurar-lo i de donar-lo a conèixer. Vetllar per la conservació dels documents que formen part del nostre patrimoni cultural i fer-ne difusió és fonamental en la missió dels arxius.

Ens vàrem posar en contacte amb la restauradora Berta Blasi, que va fer una diagnosi i una proposta del treball de restauració que necessitava l'herbari. El projecte es va incloure en el programa de restauració que la Diputació de Barcelona ofereix als arxius municipals i es va dur a terme el 2018. El treball va durar aproximadament un mes i va anar a càrrec de les restauradores Berta Blasi i Lorena Escolano.

Segons la diagnosi de Blasi, l'estat de conservació en què es trobava era regular i va mesurar la necessitat de restauració en un barem de 12/16. Les deficiències que es van detectar eren de tipus físic i mecà-

nic, com plecs, ondulació, estrips i vores esquinçades, a més de taques de brutícia, oxidació i canvi de tonalitat. A més, a causa del temps, hi havia força acidesa a les carpetes que contenen els exemplars, cosa que les feia fràgils i trencadisses.

Les plantes es trobaven molt senceres en general, amb petits trossos despresos dins de la seva carpeta en moltes d'elles. En algunes hi havia galeries provocades per insectes xilòfags. També hi havia exemplars en què s'havien desenganxat una o més de les tires de paper que subjectaven la tija de la planta. Fins i tot algunes plantes s'havien desenganxat del tot del seu full.

A partir d'aquí, la intervenció va consistir en la neteja mecànica en sec de tot el material en paper, la consolidació d'estrips i llacunes al paper, així com la consolidació i reforç de les tiretes de paper originals que subjecten les plantes o la col·locació de noves tires allà on calia. Les plantes no es van intervenir directament excepte en els casos dels atacs per insectes en què es van retirar, amb molta cura, les restes deixades pels insectes. Els fragments que s'havien després de les plantes es van recollir en sobres identificats amb la seva planta original per no perdre informació botànica.

El problema de l'acidificació de les carpetes es va resoldre amb dues actuacions. Per una banda es van confeccionar carpetes noves a mida amb cartró de conservació per protegir directament els fulls amb les plantes. Per una altra, es va aplicar a les carpetes originals un tractament específic per donar consistència i evitar que se segueixin estripant, i



Figura 3. Exemple del procés de restauració. En aquest cas, abans de la restauració (esquerra), s'observa brutícia general i una pupa d'un insecte xilòfag. Font: Berta Blasi

aquestes es van posar a sobre de les noves. Tot el conjunt de carpetes es va col·locar en una primera capsa de protecció feta a mida.

A sobre es va posar la carpeta exterior original, que també es va consolidar i reintegrar, incloent el planxat de les vetes. Finalment es va confeccionar una capsa exterior per contenir tot el conjunt, incloent els sobres amb els fragments despresos de les plantes. El resultat va ser molt satisfactori, l'herbari va guanyar en consistència i la seva aparença va millorar molt. També, com a resultat d'aquest treball, hem obtingut imatges fotogràfiques de tots els exemplars. Gràcies a això, ara està en condicions de poder-se presentar en públic i contemplar-se de manera presencial o virtual.

Conclusions

Des de la seva creació, l'Arxiu Històric vetlla per la memòria de Mollet del Vallès i ofereix a la ciutadania el servei de consulta del seu patrimoni documental. L'herbari Malgà és una peça d'aquesta memòria, perquè és el testimoni d'un home que hi va viure, que en va trepitjar la terra, la va estimar i va deixar una mostra documental que ens explica alguna cosa del passat.

Amb la intenció d'enriquir la nostra memòria, l'Arxiu ha pres cura que aquesta peça documental mantingui la seva integritat física el màxim possible, per tal de poder transmetre la informació que conté i posar-la a l'abast de la comunitat. Queda en mans de les persones expertes extreure el valor botànic i històric d'aquest singular herbari.

Bibliografia

- Bolòs de, O., Vigo, J., Masalles, R.M. i Ninot, J.M. (1990). *Flora manual dels Països Catalans*.
Pòrtic, Col·lecció Conèixer la Natura, 9.
- Bonet, M.A. (1993). *Etnobotànica de la Vall del Tenes* (Vallès Oriental). Publicacions de l'Abadia de Montserrat, Col·lecció Biblioteca de Cultura Popular Valeri Serra i Boldú, 4.
- Bonet, M.A. i Vallès, J. (2006). *Plantes, remeis i cultura popular del Montseny. Etnobotànica d'una Reserva de la Biosfera*. Brau.
- Bonet, M.A., Camprubí, J., Roldán, M. i Vallès, J. (2005). Nota biogràfica d'Andreu Malgà i Bonastre (1873-1919), prevere i botànic. *Notes*, 20, 19-32.

- Bonet, M.A., Camprubí, J., Roldán, M. i Vallès, J. (2008). *Etnobotànica de Gallecs. Plantes i cultura popular al Baix Vallès*. Centre d'Estudis Molletans, Col·lecció Vicenç Plantada, 11.
- Boter de Palau, R. (2002). Apunts d'una conversa amb la Magdalena Torras, de can Jornet de Gallecs. *Notes*, 17, 75-88.
- Garcia-Pey, E. (2001). Els noms de lloc i de persona de Mollet del Vallès. Centre d'Estudis Molletans, col·lecció Vicenç Plantada, 6.
- Masclans, F. (1981). Els noms de les plantes als Països Catalans. Montblanc-Martín.
- Miret, X. (2019). Sabies què...enguany es commemora el centenari de la mort d'una de les personalitats més destacades del poble? Mossèn Andreu Malgà (1873-1919). *L'Altaveu*, 142, 18-19.
- Vallès, J. (dir.), Veny, J., Vigo, J., Bonet, M.A., Julià, M.A i Villalonga, J.C. (2014). Noms de plantes. *Corpus de fitonímia catalana*. Termcat. <https://www.termcat.cat/ca/diccionaris-en-linia/191>

Annex. Relació d'exemplars que configuren l'herbari

A continuació es relacionen els 101³ exemplars que constitueixen l'herbari, ordenats per ordre, família i espècie. Cal advertir que l'herbari no ha estat revisat botànicament i només s'ha procedit a comprovar la vigència dels noms científics anotats en l'herbari. Cada entrada (exemplar) consta de dues línies d'informació. En la primera, trobem la informació anotada en les etiquetes per Mn. Malgà: nom⁴, lloc i data de recol·lecció. I, en la segona, el nom científic vigent i un nom comú⁵.

178

Ordre asterals, família asteràcies		
1	Adenostyles albifrons Rchb. <i>Adenostyles alliariae</i> (Gouan) A. Kern. = <i>Adenostyles albifrons</i> (L.f.) Rchb.	Puigcerdà 1913-08-30 Adenostil
2	Aster novi belgii L. <i>Aster novi-belgii</i> L.	Barcelona 1894-09-00 Setembres
3	Aster acris L. <i>Aster sedifolius</i> L. = <i>Aster acris</i> L.	Barcelona 1914-11-27 Fadrins i fadrines
4	Aster acris L. <i>Aster sedifolius</i> L. = <i>Aster acris</i> L.	Montserrat 1916-07-10 Fadrins i fadrines
5	Aster acris L. <i>Aster sedifolius</i> L. = <i>Aster acris</i> L.	Vallromanes-Teià 1900-09-00 Fadrins i fadrines
6	Aster tripolium L. <i>Aster tripolium</i> L. Subsp. <i>Pannonicus</i> (Jacq.) Soó	Sant Pere de Ribes 1912-09-00 Cabridella
7	Aster willkommii Schultz <i>Aster willkommii</i> Sch. Bip. Subsp. <i>Willkommii</i>	Barcelona 1914-11-27 Aster de Willkomm

³ Dotze dels quals estan sense identificar.

⁴ En la majoria dels casos només hi consta el nom científic. En els pocs casos que també hi ha anotat un comú aquest s'ha reproduït entre cometes.

⁵ Tot i que moltes espècies tenen una gran riquesa sinonímica, s'ha optat per un únic nom comú. S'ha intentat que aquest sigui d'ús habitual en el domini lingüístic del català central o bé, quan aquest no existeix, s'ha emprat el nom comú derivat del científic.

8	Aster Willkommii C.H. Schultz Aster willkommii Sch. Bip. Subsp. Wilkommii	Barcelona	1898-00-00 Àster de Willkomm	179
9	Asteriscus aquaticus Moench Asteriscus aquaticus (L.) Less.	Gallecs	1909-07-27 Capcetes	
10	Bellis annua L. Bellis annua L. Subsp. annua	Montserrat	1916-07-10 Margaridoia	
11	Bellis perennis L. Bellis perennis L.	Barcelona	1895-07-00 Margaridoia	
12	Bellis perennis L. "Margaridoia" Bellis perennis L.	Vilafranca del Penedès	1907-04-27 Margaridoia	
13	Bellis perennis L. Bellis perennis L.	Vilafranca del Penedès	1902-02-00 Margaridoia	
14	Bellis silvestris Cyr. Bellis sylvestris Cirillo	Barcelona	1896-03-00 Margaridoia	
15	Bellis silvestris Cyr. Bellis sylvestris Cirillo	Begur	1913-02-17 Margaridoia	
16	Bidens tripartita L. Bidens tripartita L.	Palau-solità i Plegamans	1905-09-28 Biden tripartit	
17	Bidens tripartita L. Bidens tripartita L.	Puigcerdà	1913-08-19 Biden tripartit	
18	Conyza ambigua DC. Conyza bonariensis (L.) Cronquist	Sant Pere de Ribes	1912-07-23 Cànem bord	
19	Erigeron canadensis L. Conyza canadensis (L.) Cronquist = Erigeron canadensis L.	Gallecs	1905-08-00 Cànem bord	
20	Erigeron canadensis L. Conyza canadensis (L.) Cronquist = Erigeron canadensis L.	Gallecs	1905-08-00 Cànem bord	
21	Erigeron canadensis L. Conyza canadensis (L.) Cronquist = Erigeron canadensis L.	Puigcerdà	1913-08-14 Cànem bord	
22	Erigeron canadensis L. Conyza canadensis (L.) Cronquist = Erigeron canadensis L.	Vilafranca del Penedès	1901-10-00 Cànem bord	
23	Dahlia variabilis Desf. Dahlia pinnata Cav. = Dahlia variabilis Desf.	Gallecs	1909-09-00 Dàlia	
24	Erigeron acris L. Erigeron acer L. = Erigeron acris L.	Castellterçol	1894-08-00 Erígeron acre	
25	Erigeron acris L. Erigeron acer L. = Erigeron acris L.	Gallecs	1903-08-00 Erígeron acre	
26	Erigeron acris L. Erigeron acer L. = Erigeron acris L.	Montserrat	1916-07-10 Erígeron acre	
27	Erigeron acris L. Erigeron acer L. = Erigeron acris L.	Sant Pere de Ribes	1912-11-25 Erígeron acre	
28	Erigeron acris L. Erigeron acer L. = Erigeron acris L.	Sant Pere de Ribes	1914-09-00 Erígeron acre	
29	Erigeron alpinus L. Erigeron alpinus L.	Puigcerdà	1913-09-24 Erígeron alpí	
30	Eupatorium cannabinum L. Eupatorium cannabinum L. Subsp. cannabinum	Manresa	1894-08-00 Canabassa	
31	Eupatorium cannabinum L. Eupatorium cannabinum L. Subsp. cannabinum	Mollet del Vallès	1908-07-00 Canabassa	

32	Eupatorium L. Eupatorium sp.	Barcelona	1895-12-00 Canabassa
33	Helianthus tuberosus L. "Nyamara" Helianthus tuberosus L.	Gallecs	1905-08-00 Nyàmera
34	Inula conyza DC.⁶ Inula conyza DC.	Gallecs	1904-08-00 Ínula coniza
35	Inula conyza DC. Inula conyza DC.	Girona	1913-10-01 Ínula coniza
36	Inula crithmoides L. Inula crithmoides L.	Sitges	1914-09-24 Botja groga
37	Inula crithmoides L. Inula crithmoides L.	Sitges	1914-09-24 Botja groga
38	Inula graveolens Desf. Inula graveolens (L.) Desf.	Sant Pere de Ribes	1910-10-00 Olivardó
39	Inula helenioides DC. Inula helenioides DC. in Lam. et DC.	Gallecs	1906-08-00 Àrnica
40	Inula helenioides DC. Inula helenioides DC. in Lam. et DC.	Olèrdola	1902-07-00 Àrnica
41	Inula helenioides DC. Inula helenioides DC. in Lam. et DC.	Puigcerdà	1913-08-24 Àrnica
42	Inula helenioides DC. Inula helenioides DC. in Lam. et DC.	Puigcerdà	1913-08-24 Àrnica
43	Inula salicina L.⁷ Inula salicina L.	Montserrat	1915-07-07 Àrnica
44	Inula salicina L. Inula salicina L.	Montserrat	1916-07-10 Àrnica
45	Inula salicina L. Inula salicina L.	Montserrat	1916-07-10 Àrnica
46	Inula salicina L.⁸ Inula salicina L.	Montserrat	1916-07-10 Àrnica
47	Inula salicina L. Inula salicina L.	Ripoll	1915-08-26 Àrnica
48	Inula viscosa Ait. "Olivarda" Inula viscosa (L.) Aiton	Barcelona	1895-10-00 Olivarda
49	Inula viscosa Ait. Inula viscosa (L.) Aiton	Gallecs	1905-08-00 Olivarda
50	Inula viscosa L. Inula viscosa (L.) Aiton	Girona	1913-00-00 Olivarda
51	Jasonia glutinosa DC. Jasonia saxatilis (Lam.) Guss. = Jasonia glutinosa auct.	Sant Pere de Ribes	1910-10-10 Te de roca
52	Jasonia tuberosa DC⁹ Jasonia tuberosa (L.) DC.	Barcelona	1894-08-00 Herba del mal estrany

⁶ Nom rectificat, abans (ratllat): Jasonia glutinosa DC.

⁷ Nom rectificat, abans (ratllat): Inula squarrosa L.

⁸ Nom rectificat, abans (ratllat): Inula squarrosa L.

⁹ A sobre del nom hi ha escrita la paraula "NÓN".

53	Jasonia tuberosa DC. <i>Jasonia tuberosa</i> (L.) DC.	Sant Pere de Ribes	1914-08-00 Herba del mal estrany
54	Asteriscus spinosus G.G. <i>Pullenis spinosa</i> (L.) Cass. subsp. <i>Spinosa</i> = <i>Asteriscus spinosus</i> (L.) Sch. Bip.	Gallecs	1906-06-00 Gravit
55	Asteriscus spinosus G.G. <i>Pullenis spinosa</i> (L.) Cass. subsp. <i>Spinosa</i> = <i>Asteriscus spinosus</i> (L.) Sch. Bip.	Gallecs	1906-06-00 Gravit
56	Asteriscus spinosus G.G. <i>Pullenis spinosa</i> (L.) Cass. subsp. <i>Spinosa</i> = <i>Asteriscus spinosus</i> (L.) Sch. Bip.	Vilafranca del Penedès	1902-07-23 Gravit
57	Petasites officinalis Moench <i>Petasites hybridus</i> (L.) P. Gaertn. = <i>Petasites officinalis</i> Moench	Gallecs	1906-03-00 Petasita
58	Pulicaria dysenterica Gaertn. <i>Pulicaria dysenterica</i> (L.) Bernh.	Castellterçol	1894-08-00 Herba de Sant Roc
59	Pulicaria dysenterica Gaertn. ¹⁰ <i>Pulicaria dysenterica</i> (L.) Bernh.	Manresa	1894-07-00 Herba de Sant Roc
60	Pulicaria dysenterica Gaertn. <i>Pulicaria dysenterica</i> (L.) Bernh.	Sant Pere de Ribes	1914-09-03 Herba de Sant Roc
61	Pulicaria dysenterica Gaertn. <i>Pulicaria dysenterica</i> (L.) Bernh.	Vilafranca del Penedès	1902-07-23 Herba de Sant Roc
62	Solidago canadensis L. <i>Solidago canadensis</i> L.	Manresa	1894-08-00 Palma d'or
63	Tagetes erecta L. "Clavell de moro" <i>Tagetes erecta</i> L.	Gallecs	1909-09-00 Clavell d'agost ¹¹
64	Tussilago farfara L. <i>Tussilago farfara</i> L.	Caldes de Montbui	1909-06-00 Pota de cavall
65	Zinnia elegans Jacq. "Rosa mística" <i>Zinnia elegans</i> Jacq.	Cambrils	1892-08-00 Clavell de paper ¹²
Ordre dipsacals, família dipsacàcies			
66	Cephalaria leucantha Schrad <i>Cephalaria leucantha</i> (L.) Roem. et Schultes	Gavà	1900-08-00 Atxa
67	Cephalaria leucantha Schrad <i>Cephalaria leucantha</i> (L.) Roem. et Schultes	Sant Pere de Ribes	1912-08-00 Atxa
68	Dipsacus silvestris Mill. "Cardó bort" <i>Dipsacus fullonum</i> L. Subsp. <i>Fullonum</i> = <i>Dipsacus silvestris</i> Mill.	Gallecs	1905-07-16 Cardó
69	Trichera sylvatica Schrad. <i>Knautia</i> sp.	Montserrat	1900-07-00 Vídues
70	Scabiosa maritima L. <i>Scabiosa atropurpurea</i> L. = <i>Scabiosa maritima</i> L.	Gallecs	1907-07-00 Vídues
71	Scabiosa maritima L. <i>Scabiosa atropurpurea</i> L. = <i>Scabiosa maritima</i> L.	Manresa	1894-07-00 Vídues
72	Scabiosa maritima L. <i>Scabiosa atropurpurea</i> L. = <i>Scabiosa maritima</i> L.	Sant Pere de Ribes	1912-08-00 Vídues
73	Scabiosa maritima L. <i>Scabiosa atropurpurea</i> L. = <i>Scabiosa maritima</i> L.	Sant Pere de Ribes	1912-08-00 Vídues

¹⁰ Nom rectificat, abans (ratllat): *Inula salicina* L.¹¹ Mn. Malgà hi té anotat el sinònim: clavell de moro.¹² Mn. Malgà hi té anotat el sinònim: rosa mística.

182	74	Scabiosa maritima L. <i>Scabiosa atropurpurea</i> L. = <i>Scabiosa maritima</i> L.	Sant Pere de Ribes	1913-08-00 Vídues
	75	Scabiosa gramuntia L. <i>Scabiosa columbaria</i> L.	Montserrat	1911-07-17 Escabiosa
	76	Scabiosa columbaria L. <i>Scabiosa columbaria</i> L.	Montserrat	1900-07-00 Escabiosa
	77	Scabiosa columbaria L. <i>Scabiosa columbaria</i> L.	Puigcerdà	1913-08-30 Escabiosa
	78	Succisa pratensis Moench <i>Succisa pratensis</i> Moench	Caldes de Montbui	1908-06-25 Mossegada del diable
	Ordre dipsacals, família valerianàcies			
	79	Centranthus calcitrapa DC. <i>Centranthus calcitrapae</i> (L.) Dufr	Gallecs	1907-00-00 Pedrosa
	80	Centranthus calcitrapa DC. <i>Centranthus calcitrapae</i> (L.) Dufr	Sant Pere de Ribes	1913-00-00 Pedrosa
	81	Centranthus calcitrapa DC. <i>Centranthus calcitrapae</i> (L.) Dufr	Teià	1900-00-00 Pedrosa
	82	Centranthus calcitrapa DC. <i>Centranthus calcitrapae</i> (L.) Dufr	Teià	1901-07-00 Pedrosa
	83	Centranthus ruber DC. <i>Centranthus ruber</i> (L.) DC. subsp. <i>ruber</i>	Mollet del Vallès	1906-06-00 Herba de Sant Jordi
	84	Valeriana officinalis L. <i>Valeriana officinalis</i> L.	Mieres	1900-07-09 Valeriana
	85	Valeriana tuberosa L. <i>Valeriana tuberosa</i> L.	Teià	1900-00-00 Valeriana tuberosa
	86	Valerianella tridentata Kroth <i>Valerianella coronata</i> (L.) DC.	Gallecs	1907-05-00 Canonges
	87	Valerianella echinata DC. <i>Valerianella echinata</i> (L.) DC.	Gallecs	1905-05-00 Canonges punxants
	88	Valerianella eriocarpa Desv. <i>Valerianella eriocarpa</i> Desv.	Gallecs	1904-05-00 Canonges
	89	Valerianella olitoria Poll. <i>Valerianella locusta</i> (L.) Laterr. = <i>Valerianella olitoria</i> (L.) Pollich	Gallecs	1904-00-00 Herba dels canonges
Sense identificar				
	90	sense identificar	Gallecs	1905-10-10
	91	sense identificar	Gallecs	1909-00-00
	92	sense identificar	Gallecs	sense data
	93	sense identificar	Manresa	1895-09-01
	94	sense identificar	Palau-solità i Plegamans	1905-10-10
	95	sense identificar	Sant Pere de Ribes	1912-04-00
	96	sense identificar	sense lloc	sense data
	97	sense identificar	sense lloc	sense data
	98	sense identificar	sense lloc	sense data
	99	sense identificar	sense lloc	sense data
	100	sense identificar	sense lloc	sense data
	101	sense identificar	sense lloc	sense data